

Conceptjaarverslag 2025 van Cliëntenraad Werkzaak

Samenstelling van de Cliëntenraad

Elke deelnemende gemeente kan twee leden voorstellen als lid van de Cliëntenraad. Eind 2025 had elk van de gemeenten die deelnemen voor de Participatiewet twee leden in de Cliëntenraad. Twee gemeenten nemen alleen deel voor de sociale werkvoorziening. Per 1 januari 2026 wijzigt dat: een van die twee gemeenten laat de Participatiewet door Werkzaak uitvoeren. Eén van die twee gemeenten is vertegenwoordigd door één lid en één gemeente is niet vertegenwoordigd. Halverwege het jaar moest een van de leden van de Cliëntenraad om gezondheidsredenen zijn lidmaatschap beëindigen.

Overleg met het DB

In 2023 is voorgesteld jaarlijks met het DB te overleggen. Dat lukte in 2023 en 2024 niet met het voltallige DB in de vergadering van de Cliëntenraad, wel met de voorzitter. In 2025 was er wel overleg met het voltallige DB, in aansluiting op een DB-vergadering.

Voor die vergadering had de Cliëntenraad een drietal punten ter bespreking voorgesteld:

- * Parttimers gingen er op 1 januari 2025 al op achteruit door belastingwetgeving. Bij het vakantiegeld gaan fulltimers (bij een maandloon van 2202 euro) er 236 euro op vooruit, terwijl parttimers (bij een maandloon van 1000 euro) er 232 euro op achteruitgaan. Zou Werkzaak, kijkend naar het jaarlijkse overschot, hier wat aan kunnen doen?
Antwoord: Nee, dat kan niet. Werkzaak voert een landelijke regeling uit. Wat wel kan is landelijk invloed uitoefenen, o.a. als lid van het College van Arbeidszaken en ook binnen de VNG benutten we onze mogelijkheden.
- * De Verordening cliëntenparticipatie Werkzaak Rivierenland wordt niet steeds naar de letter gevolgd, terwijl niet gepubliceerd wordt wat de afwijking is. Dat wordt blijkbaar pas opgelost met de brede participatieverordening in 2027. Hoe denkt het DB dit probleem in de tussentijd op te lossen?
Antwoord: aanvankelijk werd gedacht te wachten tot 2027, maar bij nader inzien, gaan we daar niet op wachten. Er komt een wijziging van de huidige Verordening cliëntenparticipatie Werkzaak Rivierenland.
- * In 2024/2025 is er een pilot geweest voor een cliëntenpanel, bestaande uit leden van de Cliëntenraad die tot de doelgroep behoren en andere cliënten. De Cliëntenraad zou graag zien dat er een vervolg komt en dat daarbij ook specifieke aandacht is voor statushouders. Sommigen van hen hebben angst, voor Werkzaak of de overheid.
Reactie: het voorstel en het tegengaan van de angst zijn onderwerp van het vervolg.

Vergaderingen van Cliëntenraad Werkzaak

De Cliëntenraad Werkzaak vergadert vier keer per jaar op woensdagavond en vier keer op woensdagmiddag.

In de vergadering op woensdagavond worden de vragen voor de overlegvergadering besproken. Ook wordt bepaald hoe op de adviesaanvraag gereageerd gaat worden. Na de vergadering stelt de secretaris een advies op dat na instemming van de leden aan de secretaris van het DB gestuurd wordt.

In de overlegvergadering op woensdagmiddag komen de vragen van de woensdagavondvergadering aan bod.

In beide vergaderingen worden presentaties en besprekingen gehouden door medewerkers van Werkzaak. In 2025 waren dat op de woensdagavondvergadering:

- * Cliëntenpanel
- * Beleidsregels (omgang met, tijdig bespreken)
- * Toelichting op bezuinigingsopties
- * Informatie over overgang Neder-Betuwe voor de Participatiewet naar Werkzaak

En op de woensdagmiddagvergadering

- * Leerlab en digitale werkinstructie
- * Strategie bestuur Maatregelen voor de toekomst
- * Te wijzigen Verordening cliëntenparticipatie Werkzaam Rivierenland (tijdens twee vergaderingen)
- * Informatie over procedure te wijzigen beleidsregels (eerst bespreken in aparte bijeenkomst daarna behandelen adviesaanvraag in vergadering van de Cliëntenraad Werkzaam)
- * Managementgesprek Benchmark werk en inkomen Werkzaam Rivierenland (Divosa benchmark)
- * Terugkoppeling Cedris collegiaal bezoek aan Werkzaam Rivierenland in Geldermalsen
- * Informatie over statushouders en in het bijzonder over hoogopgeleide statushouders
- * Informatie over Participatiewet in balans
- * Informatie over Van school naar duurzaam werk

Advisering

In 2024 heeft het DB opgedragen af te stappen van de organieke benadering (= geen formeel advies, als de Cliëntenraad kan instemmen) en te kiezen voor een formele werkwijze (= adviesaanvraag, reactie van de Cliëntenraad, ontvangstbevestiging, reactie van DB wat met de opvatting van de Cliëntenraad gaat gebeuren). Onderdeel van de organieke benadering is dat de Cliëntenraad vroegtijdig bij een beleidsvoorstel wordt betrokken en dat co-creatie wordt toegepast. In mei van dit jaar komt die opening er: voorafgaand aan een adviesaanvraag spreekt een aantal leden over een voorstel. Dat komt niet in de plaats van het advies. Wat er in het advies moet komen, wordt besproken in de vergadering van de Cliëntenraad.

Voor de Beleidsregels vermogen heeft zo'n bespreking plaatsgevonden (in juni) en het advies is van eind augustus.

Voor de Beleidsregels beschut werk heeft de bespreking plaatsgevonden in augustus en het advies is van eind november.

De Verordening cliëntenparticipatie Werkzaam Rivierenland is twee keer in de voltallige Cliëntenraad besproken. Over die verordening gaat de Cliëntenraad Werkzaam niet: besluitvorming is aan de gemeenteraad en het advies aan de lokale cliëntenraad.

In december is er een bespreking geweest van Evaluatie Beleidsregels inkomen.

Op de overlegvergaderingen zijn vragen gesteld en antwoorden gegeven

- * Bij de stukken voor het Algemeen bestuur van 6 februari 2025 zat een overzicht van te verwachten wet- en regelgeving 2025, Vraag: wat doet Werkzaam en wat doet de gemeente?
Antwoord: de wet- en regelgeving is van belang voor Werkzaam. Reactie: als die regelgeving consequenties heeft voor cliënten van Werkzaam, dan ziet de Cliëntenraad graag dat het bij hem terugkomt.
- * Hoeveel hoogopgeleiden heeft Werkzaam in zijn cliëntenbestand? Hoeveel hebben er met welke extra inspanning dan ook een modaal of bovenmodaal inkomen en op welke termijn?
Antwoord: in het systeem is niet te zien wat het opleidingsniveau van uitkeringsgerechtigden is. Reactie: hoogopgeleiden zijn gefrustreerd omdat ze door Werkzaam niet naar een baan geholpen worden. Vervolg van het antwoord: Werkzaam 40 statushouders naar een opleiding in Nijmegen heeft doorgeleid voor taalonderwijs en de omzetting van de diploma's. Vervolg reactie: er wordt wel met de werkcoach gesproken, maar men durft niet voluit te spreken. Het wantrouwen in de overheid in het thuisland wordt hier niet doorbroken.

Afspraak: een van de leden van de Cliëntenraad inventariseert om hoeveel mensen het gaat en wat zij nodig hebben. Daarna neemt zij contact op met Werkzaam.

- * In het jaarverslag 2024 van de Cliëntenraad Werkzaam zijn de behandelde vragen opgenomen. Dit heeft geleid tot enkele vragen (= naar aanleiding van).
 1. Een overzicht van opgelegde maatregelen aan cliënten staat niet in het jaarverslag van Werkzaam maar in een apart document. Dit zou ter kennisneming aan de secretaris worden gestuurd. Die heeft dat niet ontvangen.
Antwoord: dat is inmiddels gebeurd (boetes zijn ook maatregelen.)
 2. In het verleden is gesproken over meer bekendheid over de Cliëntenraad Werkzaam. Is daar in het Nieuwsbulletin aandacht aan besteed?
Antwoord: vorig jaar is de Cliëntenraad Werkzaam een keer genoemd in het Nieuwsbulletin, dat kan beter met een tegel op Intranet en in het Nieuwsbericht 4 keer per jaar. Een tekst voor het Nieuwsbulletin en voor een tegel op intranet wordt afgestemd afstemmen met de Cliëntenraad.
 3. Wordt er in 2025 een klantwaardeonderzoek gehouden?
Antwoord: ja, de Cliëntenraad Werkzaam wordt daarin betrokken. Het onderzoeksbureau komt in juni voor het eerst. Een lid van de Cliëntenraad wil graag meedenken in de aanpak om de respons te verhogen.
- * Toename van het aantal jongeren met een uitkering?
Antwoord: dit neemt toe. Er komt een nieuwe wet aan. Sommige jongeren moeten terug naar school maar jongeren met veel problemen komen bij jeugdzorg in beeld. Consumenten kunnen kopen zonder geld waardoor schulden oplopen, ook bij jongeren is dat het geval. Dit is zorgwekkend; daar waar mogelijk helpt Werkzaam de jongere naar werk. Vroeger werd gebruik gemaakt van de Wajong. Deze wet is gewijzigd, jongeren die daaronder vielen zijn nu in een nieuwe regeling. Jongeren met dezelfde problematiek die nu gediagnostiseerd worden, vallen onder een andere regeling en komen via het UWV bij Werkzaam. Dit zijn nieuwe groepen die Werkzaam begeleidt en dat loopt anders. Ouders komen vaak mee; het is soms best ingewikkeld. Werkzaam is hierin lerend. Het gaat om kinderen die meer zorg nodig hebben om ze in beweging te krijgen, om stappen te maken. Deze problematiek speelt bij de meeste gemeenten.
Een van de leden vult aan dat er veel verandert als jongeren 18 worden en is benieuwd wat Werkzaam daarin doet. Antwoord: Werkzaam geeft voorlichting in samenwerking met andere partijen en soms ook trainingen. Voorwaarde is dat de jongere intrinsiek geïnteresseerd is. Een ander lid merkt op dat hij een aantal jaar geleden bij zijn gemeente aandacht heeft gevraagd voor jongeren die 18 worden. Daar is toen een en ander voor op gang gebracht. Hij stelt voor dat opnieuw onder de aandacht te brengen bij de gemeente van het andere lid. Het komt voor dat een jongere zich van de leerplichtambtenaar moet melden bij Werkzaam. Na de melding neemt Werkzaam contact op met de jongere.
- * Hoeveel proefplaatsingen deed Werkzaam in 2023 en 2024? Hoeveel mensen kregen daardoor een baan, zodat ze geen uitkering meer nodig hadden?
Antwoord: Werkzaam proef-plaatst alleen als er twijfels zijn of plaatsen daadwerkelijk goed gaat; het is altijd in het belang van de belanghebbende. Werkzaam start sowieso altijd direct met taaltrainingen.
- * Er is een subsidie mogelijk voor werkgevers die statushouders in dienst nemen. Wat is de stand van zaken bij Werkzaam?

Antwoord: dit wordt altijd met werkgevers besproken en Werkzaak neemt dit ook mee in de nieuwsbrieven die Werkzaak uitstuurt. De tendens is dat er nauwelijks werkgevers zijn die statushouders willen aannemen.

- * Welke eisen hanteert Werkzaak voor coaches (het gaat om kennis- en vaardigheidsniveau)?

Antwoord: Werkzaak vraagt hbo-werk- en -denkniveau. Bij binnenkomst bij Werkzaak volgt een basisopleiding waar gesprekstechniek en verslaglegging een belangrijk onderdeel van is. Er is geen specifieke werkcoach-opleiding. Die is in de maak, daar werkt Werkzaak nu aan. Met de community of practice wordt gekeken hoe verbetering mogelijk is. Dat is een continu proces. Overigens geldt dat een cliënt altijd mag vragen om een andere werkcoach als de cliënt geen klik heeft met de werkcoach. De functie van praktijkbegeleider is op mbo-niveau. Ook die krijgt lessen in gesprekstechnieken en verslaglegging. Zij begeleiden cliënten meer bij processen.

- * Te weinig vakantiegeld voor parttimers. In de Cliëntenraad van mei jl. (daarvoor via mail) is uitvoerig stilgestaan bij minder vakantiegeld voor parttimers. Wat zijn mogelijke oplossingen?

Antwoord: met terugwerkende kracht is de regeling aangepast. Er wordt gekeken naar wat er werd gemist, rekening houdend met belastingregels en zonder gevolgen voor uitkeringen. Werkzaak krijgt vanuit de regering aangereikt hoe zij dit voor haar cliënten moet regelen.

- * In de concept-jaarrekening van 2024 staat dat voor de Cliëntenraad een bedrag van €16.300 is begroot. Dit lijkt niet in overeenstemming met de door de Cliëntenraad ingediende begroting voor 2024 van €9.480. Graag toelichting. Wat kan of mag de Cliëntenraad doen met dit 'extra' geld

Antwoord: de leden van de cliëntenraad kunnen een training of workshop volgen ter versterking van hun rol en deskundigheid binnen de Cliëntenraad die daarmee bijdraagt aan het effectief functioneren van de Cliëntenraad.

Een van de leden vraagt naar de aanvraagprocedure hiervoor. Die wordt door de voorzitter beantwoord.

- * Met behulp van het dashboard (een aantal keren niet gebeurd o.a. vanwege een volle agenda) wordt informatie gegeven over het aantal dossiers. Het gaat om 2508 dossiers (dat zijn zowel alleenstaanden als huishoudens). Als je de cijfers vergelijkt met landelijk, is er landelijk een kleine stijging, terwijl Werkzaak een kleine daling laat zien. Dat heeft onder andere te maken met de goede band die Werkzaak met werkgevers in de regio heeft die al medewerkers via Werkzaak in dienst hebben. Daarnaast zien we dat er een aantal bedrijven in de regio zit waarvan het werk aansluit bij mensen uit onze doelgroep.

- * Tijdens een vorige vergadering is gevraagd naar het klantwaardeonderzoek, dat op 20 januari van start gaat. De voorbereidingen zijn inmiddels begonnen. Twee leden van de cliëntenraad denken graag mee in dit proces.

De cliëntenraad heeft verzocht om betrokken te worden bij het onderzoek en eventueel vragen aan te kunnen reiken. Het gaat om een kwantitatief klantonderzoek dat al enkele jaren wordt uitgevoerd. Om de resultaten goed te kunnen vergelijken en evalueren, is het belangrijk om consistentie in de vragenlijst te behouden. Werkzaak staat graag open voor samenwerking met de cliëntenraad bij de analyse van de resultaten. De expertise van de raad kan hierbij van grote waarde zijn. Het verzoek om de onderzoeksresultaten aan de cliëntenraad te presenteren wordt gehonoreerd.

Daarnaast wordt voorgesteld eventuele nieuwe vragen te koppelen aan de evaluatie van het huidige onderzoek. Op basis van die evaluatie kan besloten worden tot een aanvullend onderzoek waarin deze vragen mogelijk een plek krijgen. Een aantal leden van de cliëntenraad kijkt mee bij de analyse van de resultaten. Er is een voorstel gedaan om de presentatie van de uitkomsten aan de raad te organiseren. Dat kan in een extra vergadering. Het onderzoek wordt benaderd vanuit drie invalshoeken: cliënten, professionals (zoals werkcoaches) en wetenschappelijke expertise.

Een lid van de Cliëntenraad stelt voor alle cliënten uit te nodigen voor deelname aan de enquête, in plaats van een representatieve steekproef. Er wordt een extra vergadering gepland, naar verwachting in maart of april. Na verwerking van de resultaten zal het onderzoeksbureau de uitkomsten presenteren aan de cliëntenraad.

- * Op 24 juni vond een kennissessie kinderopvang voor werkgevers plaats. Geïnteresseerden kunnen het verslag zelf bekijken via de website van het Werkgeversservicepunt Rivierenland:
<https://www.wsprivierenland.nl/evenementen/highlights-van-de-kennissessie-kinderopvang-op-24-juni-2025/>
- * Vraag over Planning & Control-cyclus. Een lid van de Cliëntenraad en de voorzitter maken een afspraak met Planning en control over uitleg wat er staat in de tweemaandelijksse rapportage. Andere leden hebben geen interesse.
- * Vraag over uitgiftebeleid werkkleding
In de reguliere vergadering is gevraagd wat het uitgiftebeleid voor werkkleding bij Werkzaak is, zowel intern als extern.
Aan medewerkers van Speciaal Facilitair (schoonmaak) verstrekt Werkzaak werkkleding en, als zij met machines werken, ook werkschoenen. De herkenbare kleding is belangrijk voor opdrachtgevers; de schoenen dragen bij aan de veiligheid van medewerkers. Bij detachering verstrekt Werkzaak geen werkkleding. Externe werkgevers kunnen dit zelf regelen. Voor persoonlijke beschermingsmiddelen zoals werkschoenen zijn zij in principe verantwoordelijk, zoals vastgelegd in de detacheringsvoorwaarden. In enkele gevallen, zoals bij Avri en Cirtex, verstrekt Werkzaak een eerste set werkschoenen. Voor medewerkers in de interne hallen (ontwikkel- en productie) verzorgt Werkzaak de werkschoenen, inclusief vervanging.
Een lid heeft een aanvullende vraag: wanneer wordt kleding uitgereikt en wanneer vervangen? Die vraag wordt beantwoord met een mail aan de secretaris.

Deelname van de Cliëntenraad Werkzaak aan ontwikkelingen bij Werkzaak

Een aantal leden van de Cliëntenraad Werkzaak woont de AB-vergaderingen bij. Aan de leden van de Cliëntenraad worden de AB-stukken doorgestuurd.

Met de Ondernemingsraad is regelmatig overleg door voorzitter en secretaris.

Dank aan bestuur en medewerkers van Werkzaak

Graag willen wij het bestuur en de medewerkers van Werkzaak danken dat zij het werk van de Cliëntenraad mede mogelijk hebben gemaakt.

Ons laatste woord is natuurlijk voor Elfriede Boer

Op 17 november lag er de brief van het dagelijks bestuur dat Elfriede Boer vertrekt als directeur van Werkzaak. Een donderslag bij heldere hemel en doodzonde zoals de voorzitter van de Cliëntenraad het uitdrukte.

In 2014/2015 is begonnen met de voorbereidingen van Werkzaak. In wetgeving staat dat een gemeente een cliëntenraad moet hebben, voor gemeenschappelijke regelingen is dat niet vastgelegd. Elfriede stelde voor daar wel voor te kiezen. In 2016 was er nog geen verordening die dat regelde, dat was pas het geval medio 2017.

Voor 2017 werd gewerkt met een Tijdelijke adviescommissie cliëntenparticipatie Werkzaam Rivierenland. In het begin was de aandacht vooral gericht op de uitvoering, maar in de loop van de tijd veranderde dat. De Cliëntenraad werd nadrukkelijk betrokken bij beleidsvoornemens. Onze wens tijdens het ontwikkelen van beleid al mee te denken (co-creatie) was blijkbaar niet zo gemakkelijk te realiseren, maar gelukkig is daar in 2024 een verandering in gekomen: er ontstond onder verantwoordelijkheid van de Cliëntenraad Werkzaam een cliëntenpanel van cliëntenraadsleden die tot de doelgroep behoren en cliënten van Werkzaam. Ook op een andere manier werd invulling gegeven aan co-creatie. Voor de adviesaanvraag voor beleidsregels vindt een bespreking plaats van leden van de Cliëntenraad met medewerkers van Beleid.

Dit werd allemaal mogelijk doordat Elfriede cliëntenparticipatie een rol wilde geven.

GS/11/02/2026